

3

Prof. Dr. Necdet AYTAÇ

BULAŞICI HASTALIKLARIN ÖNLENMESİ

Bulaşıcı Hastalık Çıkmadan Önce Alınması Gereken Önlemler

Bulaşıcı hastalıkların uygun bulaşma yolları ile kısa sürede geniş kitleleri etkileyerek epidemilere neden olabileme özellikleri, hastalık oluşmadan gerekli önlemlerin alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bu da koruyucu sağlık hizmetleri ile mümkündür.

A. Topluma ve Kişiyeye Yönelik Önlemler

a. Sağlık Eğitimi: Topluma yönelik her hizmette olduğu gibi sağlık hizmetlerinde özellikle bulaşıcı hastalıkların önlenmesinde eğitim diğer çalışmalara göre öncelik alır. Toplumun sağlık düzeyinin yükseltilmesi ve geliştirilmesi bireylerde sağlık bilincinin oluşturulması ile mümkündür. Bu da ancak sağlık eğitimi ile yapılabilir. Özellikle enfeksiyon hastalıklarının önlenmesinde sağlıklı bir çevrenin oluşturulması yanında bireylerin de içinde buldukları çevre için olumlu davranışlarda bulunmaları gerekir. Bulaşıcı hastalıktan korunmak ve kurtulmak için alınacak önlemlerin geçerliliği toplumda davranış değişikliği oluşmasına bağlıdır ve bu değişiklik de sağlık eğitimi ile sağlanır. Sağlık eğitiminin amacı bireylere, sağlıklarını korumalarını, tedavi imkanlarından yararlanmalarını sağlayacak davranışlar kazandırmaktır. Sağlık eğitimi evde ve okulda başlaması gereken bir halk eğitimi konusudur. Bireylerin davranışlarının toplamı, toplumsal davranışı oluşturur. Sağlık eğitiminde eğitim konuları, toplumun ihtiyacına, problemine göre belirlenmeli ve sürekli olmalıdır. Enfeksiyon hastalıklarından korunmak için alınacak önlemler bir davranış değişikliği gerektirir.

b. Kişisel Hijyen: Sağlıklı bir toplumun oluşmasının ilk koşulu kişisel hijyene önem verilmesidir. Kişisel hijyenin toplumun sağlıklı olması ve sağlığın korunmasında büyük önemi vardır. Toplumun tüm fertlerinin kişisel hijyen kurallarına gereken önemi vermeleri için sağlık eğitiminde ele alınacak ilk konu, kişisel hijyen konusu olmalıdır. Bireylerin kişisel hijyen kurallarına önem vermeleri oluşabilecek bir çok enfeksiyon hastalıklarının da önlenmesini sağlar. Derinin temiz tutulması birçok deri enfeksiyonlarını (impetigo skabies), saç ve ellerin temizliği, Pedikoloz ve bağırsak pa-

Kaynaklar

1. Aksakoğlu G. Bulaşıcı Hastalıkla Savaşım. İzmir: DEÜ Rektörlük Basımevi; 2008.
2. Öztekin, Z. Halk Sağlığı Sözlüğü, Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, Aydoğdu Ofset, Ankara, 1998
3. Aytaç N. Bulaşıcı Hastalıklar Ders Notları Ç.Ü.T.F.Halk Sağlığı A.D.
4. Arda B. Enfeksiyon Hastalıklarına Giriş Ege Üniv.Tıp.Fak.Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji A.D.
5. Enfeksiyon Zinciri Ve Bağışıklık M.E.B.Sağlık Hizmetleri Sekreterliği Ankara, 2012
6. Doğanay M. Enfeksiyon Hastalıkları Ders Notları Erciyes Üniv. Tıp. Fak. Enfeksiyon Hastalıkları ve klinik Mikrobiyoloji A. D.
7. Hoşoğlu S. Enfeksiyon Hastalıklarının Genel Belirtileri Dicle Üniv.Tıp Fak. Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları A.D.
8. Eğitimciler İçin Eğitim Rehberi Bulaşıcı Hastalıklar ve Korunma Modülleri Sağlık Bakanlığı Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü Ankara, 2008
9. www.asm.gov.tr .Bulaşıcı Hastalıklar İle İlgili Genel Bilgiler
10. Salgınlarla Mücadele M.E.B.Sağlık Hizmetleri Sekreterliği Ankara, 2012
11. <http://www.recepakdur.com/upload/2.HALK%20SA%C4%9ELI%C4%9E1%20K%C4%B0TAP.pdf>
12. Güler Ç. Akın L. Halk Sağlığı Temel Bilgiler. Halk Sağlığı Hacettepe Üniversitesi Yayınları 2012
13. Tümerdem Y. Toplumda İnfeksiyon Hastalıklarını Önlemede Bağışıklamanın Yeri. Halk Sağlığı I (Toplum Hekimliği), İstanbul Üniv. Yayın No:3625, İstanbul, 1992,
14. secal.meb.k12.tr/meb.../26120154_suvebesinlebulaanhastaliklar.ppt
15. Ceylan A. İçme Ve Kullanma Suları Dicle Üniv.Tıp Fak.Halk Sağlığı AD
16. Sünter A.T. İçme ve Kullanma Sularının Arıtılması ve Dezenfeksiyonu Ondokuz Mayıs ÜnivTıp Fak. Halk Sağlığı A.D.
17. 17) [Http://Kayseri.Hsm.Saglik.Gov.Tr/İmages/Dosyalar/20130801145530_1.Pdf](http://Kayseri.Hsm.Saglik.Gov.Tr/İmages/Dosyalar/20130801145530_1.Pdf)
18. 18) Enfeksiyon Hastalıklarının Bulaşma Yolları M.E.B.Sağlık Hizmetleri Sekreterliği Ankara, 2012
19. 19) [Http://Www.Slideshare.Net/Mbolmez/Hava-Yoluyla-Bulaan-Hastaliklar-2011](http://Www.Slideshare.Net/Mbolmez/Hava-Yoluyla-Bulaan-Hastaliklar-2011)
20. 20) [Http://Www.İstanbulSaglik.Gov.Tr/W/Sb/Bh/Cybh.Asp](http://Www.İstanbulSaglik.Gov.Tr/W/Sb/Bh/Cybh.Asp)
21. Www.HalkSagligi.Hacettepe.Edu.Tr/Sunumlar_Ve_Seminerler/.../5EA.Pdf
22. [Http://Www.Artvin.Hsm.Saglik.Gov.Tr/Upload/Dosyalar/E27_Sarbon.Pdf](http://Www.Artvin.Hsm.Saglik.Gov.Tr/Upload/Dosyalar/E27_Sarbon.Pdf)
23. [Http://Www.Thsk.Gov.Tr/Dosya/Mevzuat/Genelge/2015_18.Pdf](http://Www.Thsk.Gov.Tr/Dosya/Mevzuat/Genelge/2015_18.Pdf)
24. Www.Mku.Edu.Tr/Getblogfile.Php?Keyid=1675
25. Aytaç N. Salgın İncelemesi Ç.Ü.T.F. Halk Sağlığı A.B.D.
26. Kara E. Zoonotik Hastalıklar. Ç.Ü.T.F. Halk Sağlığı A.B.D. ders Notları, 2009.